

Karabük Üniversitesi'nin Sosyal Yüzü: KÜTAKSAM

(Karabük Üniversitesi Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Merkezi)

Kadir Şahin: Karabuk University, Turkey.

Özet:

KÜTAKSAM (Karabük Üniversitesi Tarih, Kültür ve Sanat Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi) kuruluşunun üzerinden çok kısa bir süre geçmesine rağmen pek çok faaliyette bulundu. Merkezin hedef ve çalışmaları ile ilgili olarak merkez başkanı Prof. Dr. Zeki Tekin'le merkezin misyon ve vizyonu ile ilgili olarak sıcak bir sohbet ortamı yakaladık. Prof. Tekin'le yaptığımız görüşme esnasında, birimin büyük hedeflerle yola çıktığını ve kendisinden beklentilerin üst düzeyde olduğunu bilincinde bir kurumsal duruşla resmi çalışma hayatına girdiğini gördük. Tabi mülakat akademik ortamda olunca, yaşanan hızlı değişim sürecinden başlayarak, küreselleşme, bilimsel sorumluluklarımızın tarihsel mirasımıza olan katkısı ve toplumsal hafızayı etkileyen sosyal göstergelere kadar çok geniş bir kavramsal çerçeve ortaya çıktı. Merkez, profesyonel bir duruşla ve bilimsel bir kaygıyla kendisinden beklentileri karşılamaya çalışacak. Bunun en önemli ayaklarından biri olan, süreli yayın hayatına da içinde bulunduğumuz bu sayı itibarıyla başlamış oldu. İlerleyen süreçte yeni girişimlerle yeni çıktılarının konuşulacağı kesin gibi...

Anahtar Kelimeler: KÜTAKSAM, Tarih, Kültür, Sanat.

The Social Face of Karabuk University: KUTAKSAM

Abstract:

Altohugh KUTAKSAM (Karabük University, Center for History Culture and Art Research) has just founded, it has practiced many activities. We have warmly talked with Prof. Dr. Zeki Tekin, the president of center, about mission and vision of research center, and Mr. Tekin explained their aims and expectations. It can be realised that KUTAKSAM has came out with great goals. We believe that the center would satisfy these expectations. The interview occurred in an academic environment and because of this the issues were related to the globalization process, the rapid changes in the World, the scientific responsibilities of intellectuals and the social indicators influence on social memory. The center will try to meet expectations by professional attitude and scientific concern. The center started its activities by

offering an academic journal whose first issue is now published. It is possible that new enterprises and outcomes will be talked in the future.

Keywords: Karabük University, KUTAKSAM, History, Culture, Art.

Portrait Social de l'Université de Karabük : KUTAKSAM (Centre des recherches en Histoire, Culture et Art de l'Université de Karabük)

Résumé

KUTAKSAM (Centre des recherches et applications en Histoire, Culture et Art) a effectué de nombreuses activités bien qu'il n'ait été fondé que récemment. Nous avons eu un entretien très amical avec le président du centre Prof. Dr. Zeki Tekin à propos des objectifs, des travaux du centre et de ses visions et missions. Au cours des discussions avec le Prof. Tekin, on a vu que l'idée du centre est apparue pour réaliser de grands objectifs comme de commencer ses activités officielles en étant conscient des attentes de son existence. Bien sûr, lorsque notre entretien s'est tenu dans une ambiance académique, nous avons parlé du processus des changements rapides propre à notre époque, de la mondialisation, et puis de nos responsabilités académiques vis-à-vis de notre patrimoine historique. Quant aux indices sociaux, ils influent sur la mémoire sociale ; ces échanges d'idées produisent un cadre théorique concernant les concepts modernes. Tout cela signifie que le Centre, en adoptant une attitude professionnelle et un travail scientifique, va répondre aux attentes qu'il suscite. Le centre a débuté ses activités en proposant une revue dont le premier numéro est publié actuellement. A l'avenir, on va certainement prendre de nouvelles initiatives au centre pour contribuer au progrès scientifique du monde académique.

Mots-Clés : Kutaksam, Histoire, Culture, Art.

الوجه الاجتماعي لجامعة كارابوك: كوتاكسام (مركز البحوث التاريخية والثقافية والفنية التابعة لجامعة كارابوك)

ملخص:

بالرغم من تأسيسه حديثاً فإن كوتاكسام (مركز الأبحاث التاريخية والثقافية والفنية التابعة لجامعة كارابوك) قد أجرى نشاطات كثيرة. لقد وجدنا فرصة لحوار حميم مع رئيس المركز الأستاذ الدكتور زكي تكين على أهداف ورؤى المركز. خلال هذه المقابلة مع الأستاذ تكين شاهدنا أن المركز قد غادر بأهداف كبيرة واستهل في حياته العملية بموقفه المؤسسي مع شعوره التام بالتوقعات منه. مقابلتنا كانت مع أكاديمي؛ وبهذه ظهر إطار مفاهيمي في وسط فكري واسع جداً يمتد من عملية التغيير السريعة التي نعيشها إلى العولمة، ومن هنا إلى مساهمة مسؤولياتنا في تراثنا التاريخي، وإلى المؤشرات الاجتماعية التي تؤثر على الذاكرة الاجتماعية. المركز سيحاول لتلبية التوقعات منه بموقف مهني وعلمي. وبهذا العدد قد بدأ المركز نشر مجلة دورية، وهذا من أهم الخطوات لتلبية هذه التوقعات. وفي الفترة المقبلة يبدو أنه من المؤكد سنتحدث عن تطورات جديدة بمبادرات جديدة.

الكلمات البحث: كوتاكسام، التاريخ، الثقافة، الفن.

Söyleşi:

Kadir Şahin: Değişimin, coğrafyamızda çok yoğun olarak yaşandığı bir süreçten geçmekteyiz ve Türkiye’de bugün bunu en yoğun yaşayan ülke konumunda. Hatta çoğu zaman bu değişim sürecinin öncüsü olan bir ülke bile olabiliyor. Şimdi böylesine derin sosyal değişimlerin yaşandığı bir yerde Türkiye’nin kurumları da buna kayıtsız kalamıyor. Buna Karabük Üniversitesi de kayıtsız kalamıyor. Hatta Karabük Üniversitesi’nin kayıtsız kalamadığının güzel bir göstergesi olabilecek ‘yeni bir araştırma merkezi’ de kuruldu şu anda. Sizler de merkezin kuruluşu açısından işin öncüsü noktasında duruyorsunuz. Bu süreç nasıl gelişti? Merkezin bu yöndeki hedefleri, amaçları nelerdir?

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Hani klasik bir ifade var ya değişmeyen tek şey değişmenin kendisidir diye. Değişim kaçınılmaz bir olgu. Bu bütün canlıların yetişme, gelişme evresinde de kendisini gösteren ana bir karakterdir. Medeniyetlerin oluşmasının temel arka planında da değişim var. Değişim olmasaydı tek tip faaliyet egemen olurdu insanlık yaşamında. Oysaki *değişim* egemen. Ve *‘değişiklik önce yadırganır, sonra içselleştirilir, daha sonra sahiplenilir ve sonra o gelenek haline dönüşür’*. Teamüller ortaya çıkar. Sonra ona da bir tepki doğar. Çünkü süreç düşünüldüğünde, sosyal yapının doğası gereği tekrar statikleşme başlar. Bu süreklilik arz eden *değişim* hali yeni bir ufuk, yeni bir eğilim, yeni bir eylem, yeni bir bakış açısı karşımıza çıkarır. Bir de aranan da bir şeydir bu. İnsanoğlu, ‘merak etme’ temel içgüdüsüne sahiptir. Onun da bir temelini oluşturur bu söylediklerim. ‘Merakla’ beraber birçok şey kendini gösterir. ‘Dünya hızlı bir küreselleşme, hızlı bir değişme ve dönüşüm içerisinde’ şeklindeki ifadelerin aslında yeni şeyler söylemekten ziyade insan doğasına paralel olan süreçleri ifade ettiklerini söylemek bence daha yerinde bir ifade şekli olacaktır. Bunda daha önceki biriktirilen fikri düşüncelerin, ideolojilerin, hayat tarzlarının da etkisi var.

Geçtiğimiz yüzyılın -yani 20. yüzyılın hatta 19. yüzyılın- çok yoğun fikri akımlarını yeni yüz yıl insanlığı ancak hazmetti. Onları yeni pratiğe dökebilirdi. Bunun da yine ilerleyen süreç içerisindeki katkılarıyla tekrar sıkıntılar çekilmeye başlandı ve yeni arayışlara girildi. Dolayısıyla şimdi var olan bütün sistemler aslında insanlığı mutlu etmekten uzak bir noktaya geldi ve insanlar yeniden kendilerini mutlu edecek bir sistem arıyor. Düşünün ki geçen yüzyılda iki büyük dünya savaşı geçirildi. Bunun diğer bir ifadesi sonuçlarına bakarsanız neredeyse bir yüz milyon insanın yok oluşuyla karşı karşıya olduk. Fakat bu kayıplar insanların yenilik arayışı için hız kesici bir etki oluşturmadi. Aksine *yeni sistemin* yenilenen süreci, yeni ivmeler kazanarak yoluna devam etti. Ve geline nokta *teknoloji*; bilgi, üretim ve de tüketim, sistemin yeni argümanları oldu. Bu durum insanlara da yansıdı ve şiddet dışında yeni kaos türleri ortaya çıktı. İnsanlık çok ciddi bir toplumsal kaosa doğru sürüklendi.

Bu yeni toplumsal kaos ortamının etkisiyle şimdi insanların temel alışkanlıkları bile değişmeye başladı. Reklam ve sanal dünya, insanın gerçek boyutunu işgal edecek bir noktaya geldi. Gerçekle sanalın sınırını kaybetmeye başladık. Artık insanların doğru tecrübeleri, doğru fikirleri ve doğru pratikleri önceden bilmesi/duyması gerekiyor. Çünkü bu durum mutluluk ve yenilenen ihtiyaç algısının dayattığı bir şeye dönüştü. Toplamlar artık riski istemiyor ve sistemin risk kaldırması yadırganır oldu. Risk varsa mutluluk yok gibi algılanıyor. *Yani insanları mutlu etmek artık eskisinden daha zor.*

İnsanları mutlu edecek sistemin inşası konusu da en başta üniversitelerin görevi. Üniversiteler; fikir üretilen, bilgi üretilen ve bunların tasarlanmış adımlarını ortaya koyan bir hikmet, bir bilgi ocağıdır. Bu işi üstlenen üniversitelerdeki bilimsel çaba, insanları sistemin aradığı ‘refah kaynağı’ adına hikmeti ve bilgiyi üretmek suretiyle projeler sunarlar. Bu yöndeki önemli çıktılar kanalıyla icracı iktidarlara, yönetimlere bilim insanlarının çalışmaları yön vererek insanlığın beklentilerine/ihtiyaçlarına çare olmaktadır.

Bu bilimsel çabaların asıl kaynağı insanlığın mutluluğudur, huzurudur. İnsanlar refahtan daha önce huzur ister, tatmin olmak ister. İnsanlar için daha sonra refah gelir. Oysaki günümüzde refah algısı; daha çok kazanmak, daha çok harcamak, daha çok tüketmek ve tüketen bir toplum olma şekliyle öne çıktı ve insanlar beklentilerini bu şekliyle elde etmeyi denediler. Bu açıdan bakılınca mutluluk ve huzurun kaynağı tüketebilmek, harcamak şeklinde bir dönüşüm yaşadı ve insanların genel beklentilerin içine dâhil oldu. Aslında doğru bir hedefe yanlış bir araçla gitmeyi denediler, bu doğrultuda çalıştılar. Sonuçta tüm bu süreç olanca hızıyla yaşanırken biz yine insanla (insanın tabiatıyla) karşılaştık.

Tüm bu nedenlerle üniversitelerin doğru önermeler hazırlayıp, doğru bilgiler, doğru hipotezlerle, doğru sonuçlara ulaşması ve bunlarla da insanlara bir *huzur* sunması lazım. Bunun için de -yaşadığımız toplumsal tecrübelerin bizlere gösterdiği gibi- değişimin ve dönüşümün toplumsal yaşam içerisindeki en belirleyici ve en öncü kurumunun üniversiteler olduğu tartışma götürmeyecek bir konudur.

Toplumsal yaşamın kalitesi adına çok önemli bir rol üstlenen üniversiteler, toplumsal yaşam adına mutlaka olması gereken (temel ihtiyaç niteliğinde) kurumlardır. Bu yönüyle Karabük Üniversitesi de bu ihtiyacın bir ürünü olarak Türkiye’nin toplumsal yaşamına katkıda bulunmak hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir. Bunun için tabii en başta bizim yeni kurulan fakültemiz- ‘Edebiyat Fakültesi’ ve buradaki akademik birimlerimiz, bu akademik birimler içerisindeki kıymetli, değerli bilim adamlarımız, bu hissettiğimiz toplumsal ihtiyaç noktalarında hummalı bir çalışma içerisine girdiler.

Yaşanan süreci ve hissedilen toplumsal ihtiyaçları dikkate alarak biz de yeni kurulan fakültenin daha üretken ve doğurgan özelliği olsun, bir uygulama ve pratik alanı oluşsun diye, yeni bir araştırma ve uygulama merkezine ihtiyaç duyduk.

Tabi kurduğumuz bu önemli birimin -‘Karabük Üniversitesi Tarih, Kültür ve Sanat Araştırmaları ve Uygulama Merkezinin (KÜTAKSAM)- temel amacı; üniversitemiz bünyesindeki tüm sosyal bilimleri -disiplinler arası tarzda bir araya getirip- iş birliklerini arttırmak ve büyük projelere imza atacak yeterlilikte bir merkez olmasını sağlamaktır.

Kadir Şahin: Profesyonelce düşünülmüş ve belirlenmiş, amacı olan bir kurum yani.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Ve de üniversitenin de icraat anlamında bir taşıyıcısı, bir programı olsun diye böyle bir merkez kurduk. Hatta fakültemizin de üstünde diğer paydaşlarımızla -ilahiyat, iktisadi idari bilimler, işletme fakültesi, turizm fakültesi- yeni kurulan tüm bu fakültelerle amacımıza dönük faaliyetler doğrultusunda hep birlikte hareket edilecektir.

Adem Sağır: Turizm Fakültesi kuruldu mu?

Prof. Dr. Zeki Tekin: Kuruldu. İki fakültemiz de (İşletme ve Turizm Fakülteleri) kuruldu. Güzel Sanatlar Fakültemiz de zaten vardı. Bütün bu fakültelerle, akademik anlamda bizim paylaşımımız söz konusu olacak. Bu birimlerimiz arasında işbirliğini arttırıp güzel projelere, güzel uygulamalara girişmeyi hedefliyoruz.

Kadir Şahin: Zaten yaşanan süreçle birlikte bilim dünyası da böylesi multidisipliner bir noktaya doğru savrulma yaşadı. Artık sadece sosyoloji, sadece tarih, sadece edebiyatla sınırlı yaşam içerisinde sağlıklı bilgi üretmek de mümkün olmuyor.

Zeki Tekin: Evet! Artık pek mümkün değil gibi!

Kadir Şahin: Bu açıdan merkez bizim için bir ‘çatı kuruluş olma misyonu’ beraber, sosyal bilimleri derleyip toparlayacak. Aynı zamanda bilginin üretimi noktasında da dış dünyaya ‘açık bir kurum’ olacak. Başka bir deyişle, biz sosyal bilimciler bir havuz misyonu olan bu kurumda toplanıp disiplinler arası çalışmalarımızla dışarıya açılacak kanallara erişeceğiz. Bu birliktelik haliyle beraber daha sağlıklı bir bilimsel üretim zeminine kavuşmuş olacağız ve üretimlerimizi geniş bir tabana açma (üniversite dışı da dahil buna) fırsatı bulabileceğiz.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Tabi! Uygulama merkezi böyle çalışır. Yani halka da dönük olmalıdır. En başta Karabük halkı ve Karabük’ün diğer yönetim organlarına; Valilik, belediye, üniversitenin kendisi, ticaret odaları, il özel idaresi ve tüm STK’lara dönük büyük bir çalışma ortamı olacak. Tüm bu kurum ve kuruluşlar da burada kendilerine yer bulabilirler. En başta bölgesine hizmet etmek, merkezin öncelikli hedefi olacak. Ama sadece bölgesiyle sınırlı kalamaz. Çünkü bu üniversitelerin yasal anlamdaki sorumluluklarına da aykırı düşer.

Bu nedenle ülkemizin temel problemleri, bölgemizin temel problemleri ve hatta dünyanın temel problemleri de bizim temel çalışma konularımızdır. Yani mikro ve makro anlamda her iki tarafı da kucaklayabilen; yerel çalışmalarla birlikte genel çalışmaları da içine alacak bir çalışma alanı oluşturacağımızı düşünüyorum. Bu koşullara çok uygun, genç ve dinamik ekibimizle, gayet güzel işler yürüteceğimizi düşünüyorum.

Kadir Şahin: Böylelikle Karabük Üniversitesi kendisini artık sosyal bilimlerde de ifade edebilecek bilimsel materyallere erişmiş olacak.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Bence üniversitenin çalışmalarında eksik olan ayak buydu. Çünkü kuruluşu itibarıyla, teknik bir üniversite görünümüyle kurulan üniversitemiz, teknik bilimler ağırlıklı devam etti, bu yönde yol aldı. Ama doğrusunu söylemek gerekirse çok büyük sosyalliği olan bir rektörümüz var. Onun desteğinin rahatlığı bizlere sağlıklı bir çalışma ortamı sunuyor. Buna ek olarak, daha önceki Fen-Edebiyat Fakültesi çatısı içerisinde Fen Bilimci bir dekanımız vardı. Ama sosyal bölümler ve işin sosyal bilimsel boyutu -yani edebiyat fakültesi kısmı- fen fakültesi kısmından çok daha fazla büyümüştü. Öncelikle Sayın Rektörümüze sağladıkları bu ortam nedeniyle teşekkür ederiz.

Aslında şehirde böyle bir ihtiyaç da söz konusuydu. Bunu Karabük kenti istiyor ve talep ediyordu. Üniversitemiz de çok sosyal bir görünüme sahip. Bu sosyal hareketliliğini genç bir

kadroya sahip olmasından ve bir de çevresine karşı var olan duyarlılığından kaynaklandığını düşünüyorum. Bölge ihtiyaçlarını iyi analiz etmiş olmak da önemli bir artı. Tüm bunlar bizim böyle bir oluşumu ortaya koymamızı zorunlu kıldı ve inşallah çok güzel çalışmalar da bu vesileyle gerçekleşecek diye düşünüyoruz.

Kadir Şahin: Hocam bizim sizden öğrenmek istediğimiz bir diğer nokta daha var. Öncelikle, kurumsal yapılanmasını yeni tamamlıyor üniversitemiz. Rektörlük birimlerinde yoğun kurumsal hareketlilik söz konusu oldu, daha sonra bu kurumsal hareketlilik fakültelere sıçradı. Son örneklerinden birisi olarak, Fen-Edebiyat Fakültesi Fen ve Edebiyat şeklinde iki fakülteye ayrıldı. Bu farklılaşma edebiyat fakültesine ve çalışanlarına hızlı bir hareketlilik sağladı. Fakültenin bir sosyal bilimler kimliği kazanmasıyla beraber, üniversitemiz şimdi de sosyal bilimler zemininde şekillenmeye/hareketlenmeye başladı.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet!

Kadir Şahin: Bunları akademik çalışanlar olarak bizler de yakından hissetmeye başladık. Bu durum muhtemelen ‘yeni araştırma merkeziyle’ beraber biraz daha hareketlenecektir. Bu bilimsel üretim sürecinde, ‘yeni merkezimize’ bir misyon da yüklenecektir. Bu durumda ‘merkez’ nasıl bir misyon üstlenecek? ‘Yeni araştırma merkezi’ üniversitenin sosyal bilimlerdeki hedeflerine nasıl bir çıktı/katkı sağlayacak? İleriye dönük olarak hedefler nasıl gelişecek?

Prof. Dr. Zeki Tekin: Tabi bu soru tamamen projelendirmelerin nasıl olacağına ilişkin bir şey. Belki biraz maddi katkıların da nasıl etkili olacağını konuşmak lazım. Ama bizde bir atasözü var. Hoşuma da giden bir atasözü. ‘**Arap atı yemini kendi arttırır**’. Buradan konumuza bakan boyutuyla konuşacak olursak; yani yeter ki sizlerde üretecek bir fikir, yapılacak bir çalışma olsun, onun kaynağını bizler üretmeye çalışacağız. Bu merkezin çok büyük projelere gerçekten imza atacağına inanıyorum. Çünkü bu projeleri üretecek olan arkadaşlarımız, genç akademisyenler, gerçekten ufukları büyük. Üniversitenin kalitesi bu anlamda büyük. Çünkü iddialı bir üniversite. Büyük şeyler yapmak istiyor. Bir bakıma da ancak böyle ayakta durabilirsiniz. Bu bir yarışa eğer, bu yarışta kim daha fazla güç harcar, kim daha fazla emek gösterirse; ayakta kalacak olan, adından bahsedilecek olan da o olacaktır.

Dünyanın küreselleştiği, modern bir köy haline dönüştüğü, kitle iletişim araçlarının çok hızlı geliştiği çağımızda sadece bölgesel projelerle de kalıcı olabileceğimizi düşünmüyorum. Dünyaya açılmamız gerekiyor. Üniversitemize dünyanın her yerinden öğrenci geliyor. Her yerinden akademisyen geliyor. Bizlerde de her yöne akademisyen değişimleri oluyor. Üç aylık, beş aylık, kısa vadeli gidiş-gelişler oluyor. Eğer bir pastadan bahsediyorsak, bu pastanın artık senin benim pastam diye bir şeyi kalmadı. Bu pasta herkesin pastası ve siz o pastadan ancak fikirlerinizle, projelerinizle hak ettiğiniz yeri elde edersiniz. Anadolu’da yine güzel bir söz var. ‘**Herkes serdiği mindere oturur**’ derler. Minderinizi kapı önüne sererseniz oraya oturursunuz. Başköşeye serebilirseniz başköşede oturursunuz. Onun için kendi konumunuzu kimse size hediye etmez, ihsan etmez, lütfetmez. Herkes kendi konumunu kendisi belirler. Onun içinde tabi ufkumuzu geniş tutmamız, dileklerimizi geniş tutmamız lazım. Proje

destekleri açısından, hemen rakamsal ve indirgenmiş bir takım şeyler söylemek mümkün değil henüz. Çünkü daha çiçeği burnunda bir kuruluş, teşkilat yapısını oluşturuyor. Ama merkezden beklentilerimiz ve hedeflerimiz yüksek. Onu belirtelim. Ve gerçekten de, üniversitenin önemli bir sosyal bilimsel ayağını bu kurumun üstleneceği bir gerçek. Yakında da bu anlaşılabilecek.

Kadir Şahin: Biz şunu ifade edebiliriz herhalde. Bu merkez bizim üniversitenin sosyal bilimler ayağına temel taşıyıcısı olacak.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet!

Kadir Şahin: Ve bunu üstlenecek, bu doğrultuda da amacını ifade edecek.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Ama şunu da söylemeliyim! Belki temelinde taşıyıcı Edebiyat Fakültesi gibi gözüke de bizim çok ciddi paydaşlarımız var. Onu belirtiyim! Yani bir kez ‘merkez’ üniversiteye ait bir merkezdir. Ve bütün sosyal bilimlerle uğraşanlar orada söz sahibidir. Orada kendini bulabilir. Kendini ifade edebilir. Saygın sosyal bilimciler ve disiplinleri, bizim gerçekten omuz omuza yürüyeceğimiz temel unsurlardır. Hayat verecek, destek verecek oluşumlarıyla yukarıya doğru taşıyacak olan ciddi paydaşlarımız.

Kadir Şahin: Hocam farklı bir konu olarak -ve biraz da beklentilerim dahilinde konuşuyorum- araştırma merkezinin sosyal bilimleri destekleme konusunda bizlere ivmesel olarak katkı sağlayacağı başka konular da olsun istiyoruz. Örneğin süreli yayınlar noktasında. Bu yönde katkısı olacak mı? Yani bizim beklentilerimiz var, sizlerin de bu konularda mutlaka hedefleri olacaktır diye düşünüyorum! Bilgiye erişim dedik, bilgi paylaşımı dedik. Herhalde bunun en güzel ifade araçlarından bir tanesi de *dergiler/süreli yayınlar* olsa gerek.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Tabi! Yani bizim merkezimiz -öncelikli olarak- kitap basacak. Yani bilimsel çalışmaları destekleyecek, kitap basımları olacak. Buna ilaveten periyodik bir yayın sürecimiz olacak. Yani süreli yayın. Buna biz ‘e-dergi’ süreciyle başlayacağız. Basılı bir dergi değil. Elektronik dergi olacak. Şu anda TAKSAD (Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi) adıyla bu dergiyi yayın hayatına geçirmiş bulunuyoruz. Çıkaracağımız bu dergi uluslararası bir özellikte olacak ve ilk sayısı 2012 Mart ayında yayın hayatına başlayacak.

Adem Sağır: e-dergi daha pratik oluyor.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet daha pratik, daha masrafsız ve bir de daha hızlı.

Adem Sağır: Uluslararası alanda çok daha fazla yaygınlaşıyor.

Kadir Şahin: Evet!

Prof. Dr. Zeki Tekin: Basılan şeyin seyahat etmesini, yürüme gibi kabul ederseniz, elektronik dergi uçakla seyahat etmek gibi bir şey olur. Bu yöndeki hedefi daraltan bir şey dergiyi basmak. Şüphesiz basılan dergilerin de avantajları var -ona bir şey demiyoruz- ama biz elektronik derginin hareketliliği açısından, ulaşılmasının daha hızlı/kolay olacağını ve uluslararası bir alana bu vesileyle yayılabileceğimizi düşünüyorum. Yani bu süreci çok

kısaltacağımızı, hızlı bir şekilde de uluslararası indekslerde yerimizi alacağımızı düşünüyorum doğrusu.

Adem Sağır: Bu konuda çok mu geride kaldık?

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet.

Kadir Şahin: İleride bu gelişim sürecini daha hızlı yaşayacağız anlaşılır.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Bir de tabi ciddi destekler bulmamız gerekiyor. Güzel çalışmaları desteklememiz gerekiyor. Bunlara yer vermemiz lazım. Yani yayın kalitemiz! Karabük Üniversitesi'nin kalitesi arttıkça dergimizin de kalitesi doğal olarak artacak. Bu konuda dışarıdan da yayın bulacağız ama öncelikli kaynak kendi akademik çalışmalarımız olacak. Buradaki hedef kendi akademik çalışmalarımızı değerlendirmek ve dışarıyla paylaşabilmek. Merkezin resmi kuruluş süreciyle beraber başlamış bir çalışma sürecimiz var bu konuda. Süreli yayın taramaları ve alt yapı çalışmaları var. Bu da bu işi ne kadar ciddiye aldığımızın göstergesidir.

Kadir Şahin: Hocam sizlerden öğrenmek istediğimiz bir diğer nokta da -Karabük'ün hinterlandı özelinde- hangi disiplinlerin sizlere katkı sağlaması gerektiğidir. Karabük'ün hangi çalışmalara açık olduğunu düşünüyorsunuz?

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Mesela bu bölgenin ben özellikle coğrafya, tarih, sosyoloji, edebiyat ve birçok alandan yani sosyal bilimsel birçok disiplin için -psikoloji de bunlar arasında- çok incelenmemiş bir yer olduğunu düşünüyorum.. Evet, bir Safranbolu Dünya Mirası gerçeğimiz var. Bunlar hakkında yazılanlar var ama örneğin bunların tarihi kayıtları ortaya çıkarılmamış. Koruma etkinliği söz konusu belki ama tarihin sosyal kanıtları, sosyal hayatın toplumsal hafızası kayıplara karışmış durumda. Evet, mimarlar vesaireler incelemiş ve 'evler' falan belli bir koruma altında. Ama o evlerdeki tarihsel hayat! İşte o hayat hala kayıp!

Adem Sağır: O daha çok toplumsal bir ayıbımız niteliğinde.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Evet!

Adem Sağır: Çalışma yapmamız için bunlardan da haberdar olabilmemiz lazım.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Bunun için de biz 'Safranbolu'nun Şerhiye Sicil Arşivi' dökümünü çıkardık. Şu anda tespit edebildiğimiz kadarıyla, 45 tane defter var kayıtlı. Yani kadı sicili. Biz orada sosyal hayatı gördük, çalışmalarımıza uygulamak için önemli bir veri. Tabi alımlar, satımlar, adli vakalar, işin ticari alanları...Birçok sosyal hareketliliğin verisini barındırmakta içinde. Geçmiş dönemi bize taşıyan orijinal arşiv kayıtları, bu kadı sicilleri dediğimiz siciller. Bunları biz yüksek lisans tezi olarak yaptırıyoruz ve yaptırmaya da devam edeceğiz. Geçen dönemden itibaren başladık. Yine biz bu konularda bir projelendirme yaparak bu defterleri yayınlatıp, bunları Safranbolu'nun tarihi durumu ve iktisadi yaşamı hakkında ortaya bir takım çalışmalar ortaya koymaya çalışacağız. Yani projelerimiz var! Sonra diğer bölümden arkadaşlarımız da yine aynı şekilde... Fiziki coğrafya olarak ve kültürel miras coğrafyası olarak onlar da yine projeler geliştiriyorlar ve geliştirmeye de devam

edecekler. Aslına bakılacak olursa -sizin de ifade ettiğiniz üzere- bu merkezin bir sosyal sorumluluğu da var ve toplumsal anlamda ‘ayıbımız’ niteliğine erişmiş olan bu konularda, hayatımıza katkılar sağlayarak bilinç düzeyimizi yükseltmektir.

Kadir Şahin: Safranbolu nasıl oluştu? Bu toplumsal hafızadan haberdar olmak lazım. ‘Müzekent Safranbolu’ proje çalışması bana çok şey ifade etti bu konuda. Orada çalışırken; evlerin iç güzelliği var, havuzlu bir oda şeklinde bir salon var. Mardin’de de görmüştüm. Ev içi oturma sistemlerini de belirleyen geometrik şekiller bunlar aslında. Havuzlar etrafındaki oturma sistemleri, Güneydoğu’da daha çok dikdörtgen şeklinde oluyor. Aslında bir köşeli sistemler içinde keskin bir hayat var gibi. Köşeli ifade tarzı var insanların hayatlarında. Dikdörtgen masa tarzında. Dikdörtgen masada oturmak demek, oturma düzeni, oturan kişiler açısından sosyal anlamda bir hiyerarşinin olduğunu gösterir. Fakat Safranbolu’ya bakılınca çok farklı. Havuzlarının çok önemli bir miktarında yuvarlak havuzlar var. Aslında havuz etrafında, yuvarlak masa etrafındakine benzer oturma düzeninin oluşması, insanların kendilerini yuvarlak masada ifade etmelerine benzer bir durumu oluşturuyor. Bu durum özellikle ev içi sosyal hayatın, hiyerarşiler etrafında düzenlenmediğini gösterir. Ama bu durum şu ana kadar akademik ya da araştırmacı bir bakışın dikkatini çekmemiş.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Biraz daha serbest bir sosyal hayat değil mi?

Kadir Şahin: Sosyal hayatı temelde etkileyen bir sistem var. Hiyerarşik ayrımların sosyal yaşamda bir birine yaklaştığı bir aile hayatı. Ast-üst ilişkisine dair söylemler keskin olmuyor. Mutlaka ataerkil söylemler devam ediyor olmalı ama bu söylemler aşiret tarzındaki/kırsal yaşamdaki kadar katı değil. Safranbolu’nun sosyal hayatını irdelerken bunları bilerek bakmak gerekiyor. Belki de derin bir kentsel yaşamın varlığını bize anlatan ince ayrıntılar bunlar. Proje tarzı çalışmalarla da irdelenmesi gereken konular bunlar.

Prof. Dr. Zeki Tekin: Tabi!

Kadir Şahin: Açıkçası biz sosyologlara da çok iş düşüyor olmalı!

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Zengin bir malzemeye sahip olduğumuz kesin. Bir kez tabi mevcudu tespit etmek çok önemli. Mevcutların tespiti aynı zamanda tarihe kayıt düşmektir. Bunu da sosyologlar inceler. Ama sosyologlar bugüne nasıl gelindiğini irdelerken tabi tarihe de bakmak durumundalar. Tarihi, bir malzeme olarak kullanacaklar. Ondan sonrada çok güzel bulgular elde edeceğiz. Türk sosyologlarının çalışmalarıyla projelendirdiği şeylerin önemli ilk paydaşları tarihçiler olacak. Merkez bu alt yapı adına da iddialı olacak. Bundan emin olabilirsiniz.

Kadir Şahin: Peki hocam bir başka konu; günümüz bilim ortamında önemli bir nokta da kongreler, sempozyumlar... Bunlar sadece üretim noktasında değil; aynı zamanda bilginin paylaşımı, bilim insanların iletişimini de yönlendirmek üzere çeşitli yönleri olan etkinliklerdir. Bu ‘merkez’, sosyal bilimsel kongrelere ev sahipliği yapabilmek noktasında sorumluluk üstlenecek mi? Böyle bir hareketlilik, bölgenin ekonomisine de katkı sağlayacaktır diye düşünüyorum. Çünkü her kongrenin ekonomik bir arka planı vardır. Böyle bir etkinlik çabası olacak mı merkezin?

Prof. Dr. Zeki Tekin: Tabi! Mesela daha henüz merkez kurulmadan, başlama aşaması içerisindeyken, taslaklarını oluştururken, çevremizde irili-ufaklı inter faaliyette bulunan -tabi belediyeler bu noktada bizim en önemli paydaşlarımız- birimlerle bir araya geldik ve ilerleyen süreçte de gelmeye devam edeceğiz. Mesela SAKEM (Safranbolu Kültür, Sanat ve Eğitim Merkezi), kendileriyle bizim temasımız sürüyor. SAKEM'deki görevli arkadaşlar bizi ziyarete geldiler. Çalışmalara katıldılar. Bizim de benzer çalışmalar içinde olacağımızı söyledim kendilerine. Onlar da heyecanlandı. Hatta bizlerden bir rehberlik, bir yönlendirme beklediklerini de ifade ettiler bu konuda. Bizim de böyle bir görevimiz olduğunu söyleyerek, ifadelerine olumlu yönde cevap verdik.

Kadir Şahin: Rehberlik misyonu da olacak merkezin!

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Böyle bir çalışmamız olacak ve yönlendireceğiz. Onları da kendi bünyemiz içerisine dahil edeceğiz. Onlar da özveriyle çalışıyorlar. Çünkü orada bir takım, tarihi çalışmalar yapılmış. Eksiklikleri olabilir. Ama takdir etmek lazım. Yani boş durmamışlar. Bir şeyler ortaya koymuşlar.

Fakat bu yönde çabalar, doğal olarak bilimsel olanın gün yüzüne çıkmasını sağlarken; farkında olmadan da bir yerde bilgi kirliliklerine yol açmış olabilir. Olabilir böyle şeyler! Ama bunları yapacağımız rehberlikle bu kirliliği de hep birlikte, el birliği ile gidereceğiz.

Safranbolu belediye başkanıyla birkaç kez görüşmeler yaptım. Yaptığımız görüşmelerden çok memnun ayrıldım. Her türlü desteği vereceklerini söylediler. Tabi biz merkezimizin danışma kurullarına Karabük Belediye Başkanını, Safranbolu Belediye Başkanını -ve onların belirleyeceği daire başkanları da olabilir bunlar- onları da danışma kurullarına almak istediğimizi ifade ettik. Bunu valilik ve kaymakamlıklar düzeyinde de ifade edeceğiz. Yani burada bizi en çok destekleyecek olan bu kuruluşlardır. El birliğiyle çalışmalarımızı yürüteceğiz. Bölgemizde en büyük 'Sivil Toplum' hareketlilikleri bu birimler bünyesinde oluşturulan desteklerle şekilleniyor. Sivil Toplum Örgütleri gibi çalışıyor bu kuruluşlar. İşbirliği çalışmaları şimdiden meyvesini vermeye başladı bile. Safranbolu Belediyesi ile merkezimizin iki haftada bir Salı günü olmak üzere ortaklaşa düzenlediği **safran kültür sohbetleri** programının sekizincisini gerçekleştirdik. Üniversitemizin 3Nisan televizyonu çekimini yaparak Karabük halkına yayın yapmaktadır. Bu program halk tarafından da ilgi ile izlenmektedir.

Kadir Şahin: Hocam sizlerden öğrenmek istediğimiz bir diğer nokta da 'bilimsel eğitim' kısmı da çok önemli olduğu için -anladığım kadarıyla işin içine bu konuda da girilecek gibi- merkezin (KÜTAKSAM) kuruluş planlaması yapılırken, lisansüstü düzeyde öğrenci yetiştirmek gibi kaygılar ortaya konuldu mu? Bu yönde bir çaba olacak mı? Bu açıdan birim bünyesinde lisansüstü eğitim açılacak mı? Yoksa -birim bünyesinde olmaktan ziyade- lisansüstü eğitimlerini desteklemek amacıyla fakültelerin Anabilim Dallarına destek mi verilecek?

Prof. Dr. Zeki Tekin: Evet! Daha çok ikinci söylediğiniz şekilde olacak. Enstitü gibi değil; ama enstitüleri destekleyecek tarzda ya da bölümlerin ana bilim dallarını destekleyecek tarzda olabilir. Üniversitenin bu işlerini yapacak birimleri, kurumları var zaten. Onların

işlerini yapmak yerine, kombinasyonlar oluşturup daha etkin hale getirmek daha makbul olacaktır.

Kadir Şahin: Hocam bir de son olarak, ‘Biz Karabük Üniversiteliler’ olarak artık ‘yeni merkezimize’ bakarken nasıl bir misyonla hareket ettiğini göreceğiz? Birimimizden istifade noktasında; bize tavsiyeleriniz neler olacak? Karabük Üniversiteliler olarak, sizden bu konuda bazı şeyler duymak isteriz.

Prof. Dr. Zeki Tekin: (Gülümseyerek) Bu soru aslında çok tehlikeli bir soru. Şimdi bunun cevabı bizleri de sınırlar. Yapacağımızı da sınırlar. Hep sınırlılık olduğundan bahsettik ya ben sadece ‘şimdilik diyerek’ ifade edeyim o zaman. Ama bizim misyon-vizyon tabirlerinde açıklamalarımız olacağı zaman, ben tüm bunların tekrar revize olabileceğini de düşünüyorum ayrıca. Bunların tekrardan yenilenebileceğini ve yeniden yapılandırılabilceğini. Çünkü bilimsel çabanın mantığında da bu var. Var olanla yetinirseniz ve onu sabit/değişmez kabul ederseniz, değişimin önünü tıkamış olursunuz. Ben her zaman ortak akli ön planda tutarım. Öyle bir anlayışa sahibim. Ortak akli kullanarak o günkü ihtiyaçlara çare aramak ve gerekli muhtemel ihtiyaçlara da cevap üretebilmek! Bu nokta ilerlemeyi de beraberinde getiren bir şey olur. Ama sadece var olanla, sorunlarla uğraşırsanız sabit kalırsınız. Yani ilerleme olmaz. Onun için de *‘bizim vizyonumuz ve misyonumuz; bilimsel olmak, daima yeniyi araştırmak ve sürekli ilerlemek. Sürekli ileriye bakmak’*. Böyle özetleyelim şimdilik. Onun zaten açılımlarını ilerleyen süreçlerde faaliyet olarak mutlaka göreceğiz. Allah utandırmasın diyelim. Merkez her zaman hazır, yeter ki paydaşlarımız projeleriyle gelsinler. Elbette sorunlar, sınırlılıklar olacak. Ama bunları nasıl aşabileceğimize bakacağız. Nasıl aşabiliriz bunları hep düşüneceğiz.

Kadir Şahin: Hep beraber üstesinden gelinmeyecek bir şey yoktur her halde!

Prof. Dr. Zeki Tekin: Tabi! Bu noktada da bizden desteğini esirgemeyecek, en başta Rektörümüz Burhanettin Uysal hocamız var! Kente mal olmuş bir üniversitemiz var! Bunlar bizimde aslında önümüzü açan önemli referanslardır. Ama bu kadarı bizim için yeterli olmaz... Biz daha büyük projelerle de tutunabiliriz. Bu yönde de hedeflerimiz var ve çalışma azmimiz var. Umarım güzel şeyler başarırız. Allah utandırmasın. Büyük hedeflerle yola çıkıldı büyük düşünmeye çalışıyoruz. Umarım yakın zamanda bunun meyvelerini görmeye başlarız. Bu bizlerin de çalışma motivasyonu açısından artı bir değer olacaktır.

Kadir Şahin : Hocam bu tatlı sohbet hiç bitmesin istiyoruz ama bir yerde bitmeli. Değerli zamanınızı bizlere ayırdığınız için sizlere teşekkür ediyoruz.

Adem Sağır : Evet hocam! Teşekkürler.

Zeki Tekin : Çiçeği burnunda kurumumuzu ve hedeflerimizi anlatma fırsatı sunduğunuz için ben de sizlere çok teşekkür ediyorum. Gelecek sohbetlerimizde yapmış olduğumuz güzel faaliyetlerimizi paylaşmak dileğiyle...